

[Bernhard Baunsgaard]

gen kunne ske. Må jeg minde om, hvad udvalget har skrevet på side 4 i den betænkning, der er afgivet, hvor man fastslår, at man ikke fra Niels Larsens side har fået til opgave at placere ansvaret hos bestemte personer. Vi kan ikke opfylde dagsordenen, hvis vi ikke foretager en yderligere undersøgelse.

Så er der diskussionen om: skal det være en parlamentarisk kommission, eller skal det være en kommissionsdomstol? Der er sagt mange ting om dette at vælge en kommissionsdomstol. Der er sagt mindre om at vælge en parlamentarisk kommission. Tror man virkelig, at befolkningen vil synes, det er rimeligt, at folketinget sidder og bedømmer hinandens adfærd? Jeg tror det ikke, og jeg har på intet tidspunkt ment, at det ville være rimeligt at nedsætte en parlamentarisk kommission. Jeg har fra første færd, når jeg er blevet spurgt om det – man se i den anledning forskellige presseudtalelser – ment, at det eneste rigtige var en kommissionsdomstol. At vi har været omvejen omkring Niels Larsen som undersøgelsesdommer, er bestemt ikke det radikale venstres ansvar.

Der er i denne sag to aspekter, der skal belyses. Der er det juridiske, som jeg synes på fortrinlig måde er belyst og redegjort for i Niels Larsens 2.000 siders redegørelse. Der er efter dette ikke meget at diskutere, men sandelig, om man kan bruge denne redegørelse til at sige, at sådan gør vi alle. Det gør vi ikke alle. Det er udtrykkelig sagt også i betænkningen – man læse siderne 15 og 18 – at ét er ansvaret for den manglende lovhjemmel, som arbejdsministeriet og forskellige andre ministerier deler. Noget andet er, at når man har erkendt det, har der udviklet sig, vil jeg tillade mig at kalde det, den uvanne, at man gennem anmærkninger til finanslove eller til tillægsbevillingslove skaffer sig lovhjemmel eller i hvert fald hjemmel. Men også på dette punkt skiller arbejdsministeriet sig ganske klart ud fra de øvrige ministerier. Der er ingen diskussion. Det bliver sagt af alle, der har arbejdet med sagen i udvalget.

Endelig er der renten af de uhmjlede lån, som er ydet af arbejdsministeriet. Jeg må måske minde om, at man end ikke før 1976 har forsøgt at opkræve de renter, der skulle betales af lånene, og som allerede før 1976 indgik på konti. Jeg spurgte til det den 15. august 1983: hvordan er det? Har man forsøgt at opkræve renter af beløbene forud for

1976? Svaret var ganske klart: det har man ikke. Det er en helt utrolig måde, man har optrådt på fra arbejdsministeriets side.

Som yderligere begrundelse for, at vi skal have den undersøgelse gennem en kommissionsdomstol, har jeg tilladt mig at citere professor i forvaltningsret, dr. jur. Bent Christensen, der klart siger: ja men man har ikke været inde på rentespørgsmålet. Det er man ikke gået til bunds i. Man har redegjort for visse sider af det, men man har ikke ydet en selvstændig indsats, for det er man ikke blevet bedt om. Man er bare blevet bedt om at påpege fejl og mangler, og det har man gjort. Man har i de allerfleste tilfælde henvist disse fejl og mangler til de forskellige afdelinger inden for systemet, men som det siges på side 4 i den fælles betænkning, har man ikke forsøgt på noget punkt at fæstne det til personer. Det er store beløb, der her er tale om. Det er blevet påstået, at jeg har sagt, at det er 350 mill. De oplysninger, vi har fået indtil nu, viser, at det må være mindst 350 mill. Andre har antydnet, at det er større beløb. Jeg ved ikke, om det er rigtigt, men der er ting, der godt kunne tyde på det, når man end ikke har forsøgt at få renterne inddraget fra alle konti 2 og 3, for vi ved jo godt, at man ude i arbejdsløhedskasserne i visse tilfælde meget hurtigt flyttede penge fra den konto, hvis renter man skulle aflevere, til konto 2, i nogle tilfælde til konto 3.

Når man fra socialdemokratiets side siger, at noget lignende er sket i andre ministerier, så er det ikke korrekt. I andre ministerier har man, som jeg sagde før, dog i det mindste sørget for, at det af anmærkninger til finanslove eller tillægsbevillingslove ganske klart fremgik, at her var noget nyt, noget, som finansudvalg og dermed folketing skulle være opmærksom på.

Der er for mig helt afgørende forskel på, om de forskud, man giver, går til kommuner eller til private. Hvis det er til kommunerne, er det de samme mennesker, det drejer sig om, nemlig skatteyderne, og det kan til syvende og sidst for skatteyderne være ligegyldigt, om det er kommunerne, der får gavn af det, eller det er staten. Jeg synes, at det mest korrekte er, at det er staten, for det er dog statens regnskab. Man kan ikke sige, at det er ligestillet med, at det går til private.

Det drejer sig i år om et beløb af størrelsesordenen 25 mia, der ydes i forskud. Over